The Dative Case

Nouns that Act Like Adverbs

A lesson for the *Paideia* web-app © Ian W. Scott, 2015

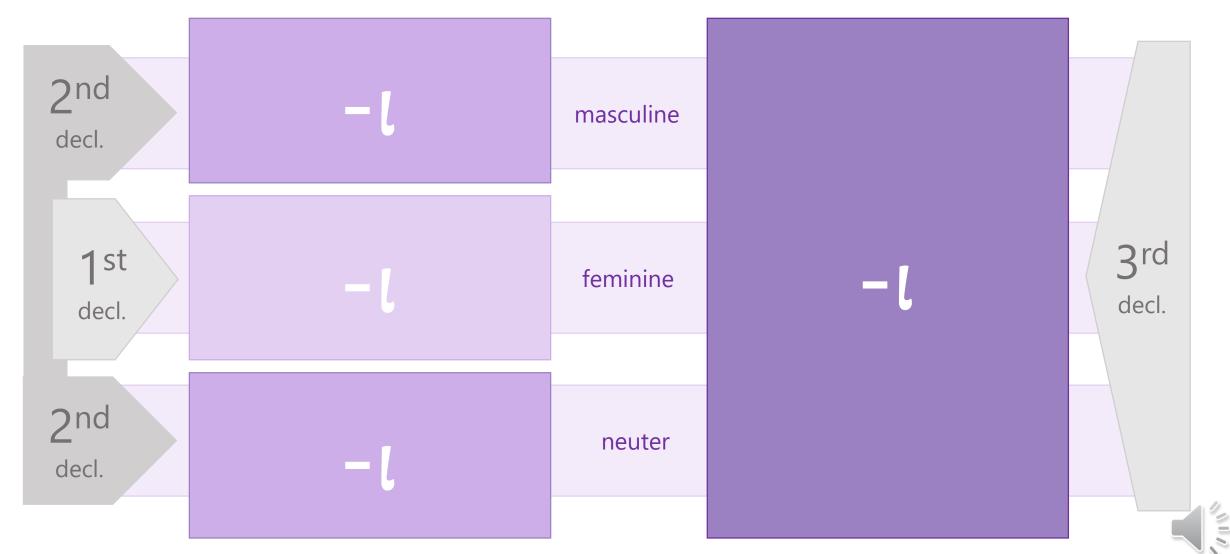

The Dative Case

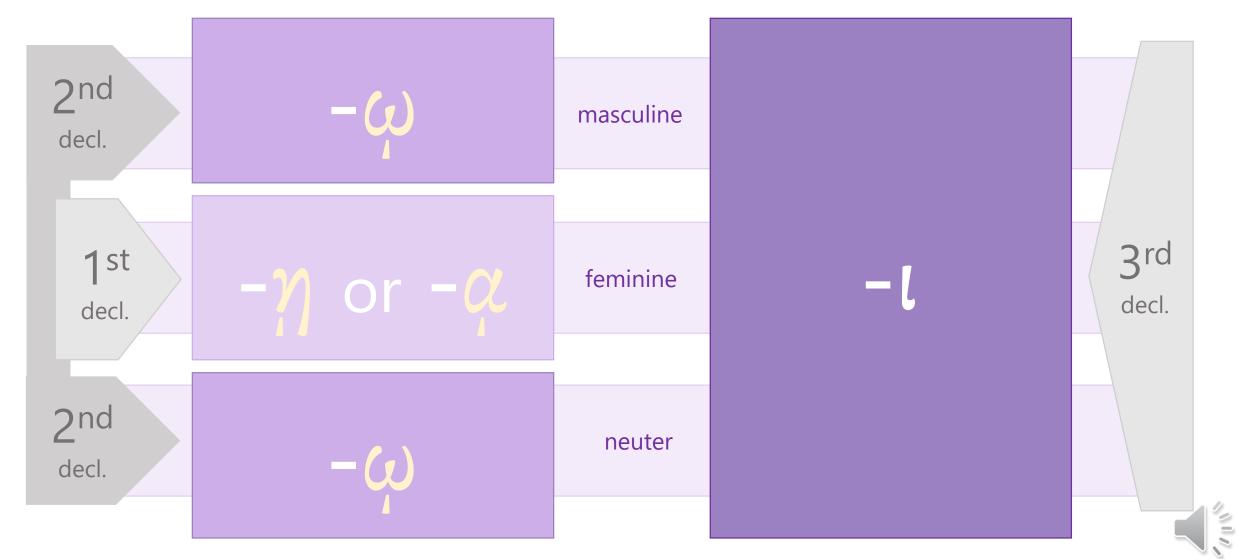
- The last of the five jobs for nominals
 - nominative: identify the clause's subject
 - genitive: modify another nominal
 - accusative: identify the direct object of the clause's verb
 - vocative: addresses someone directly
- Dative: modifies the verbal action
 - Genitives identify Nominal--Nominal relationships
 - Datives identify Nominal--Verb relationships

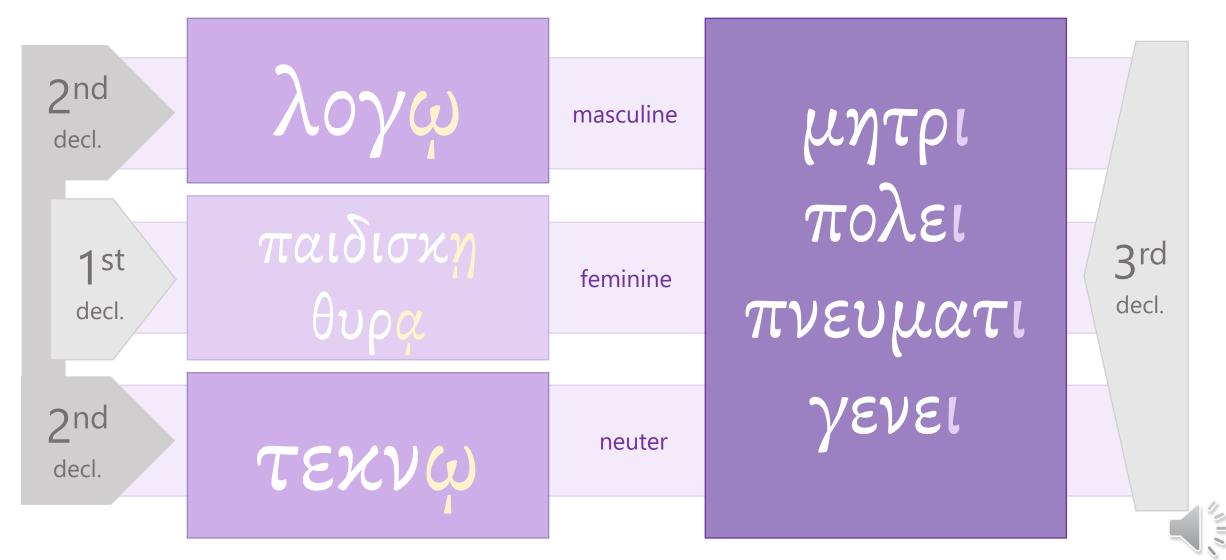
Dative Singular Endings

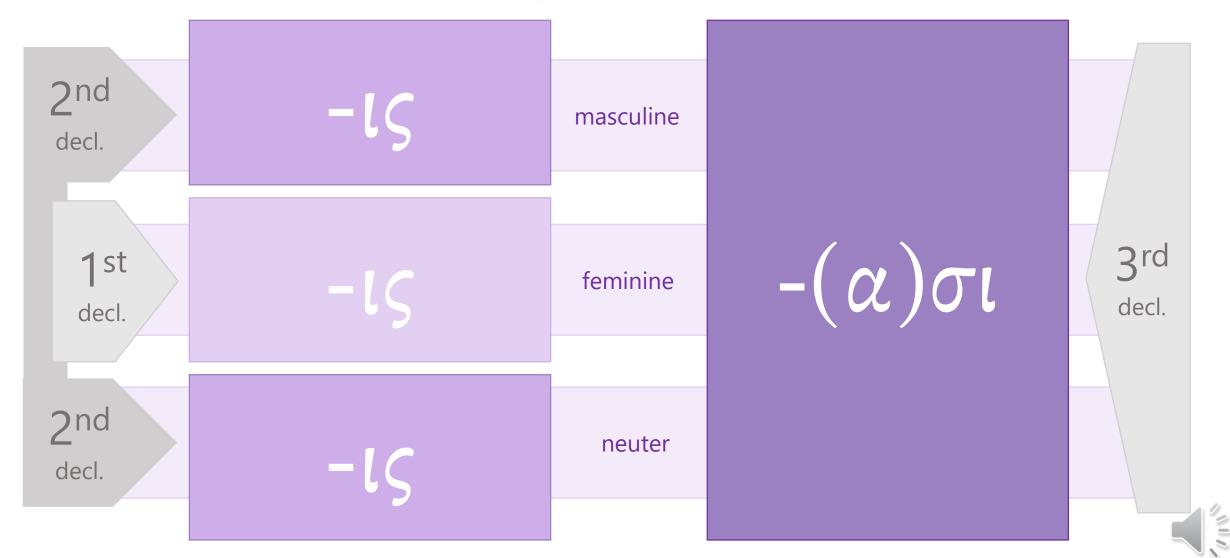
Dative Singular Endings

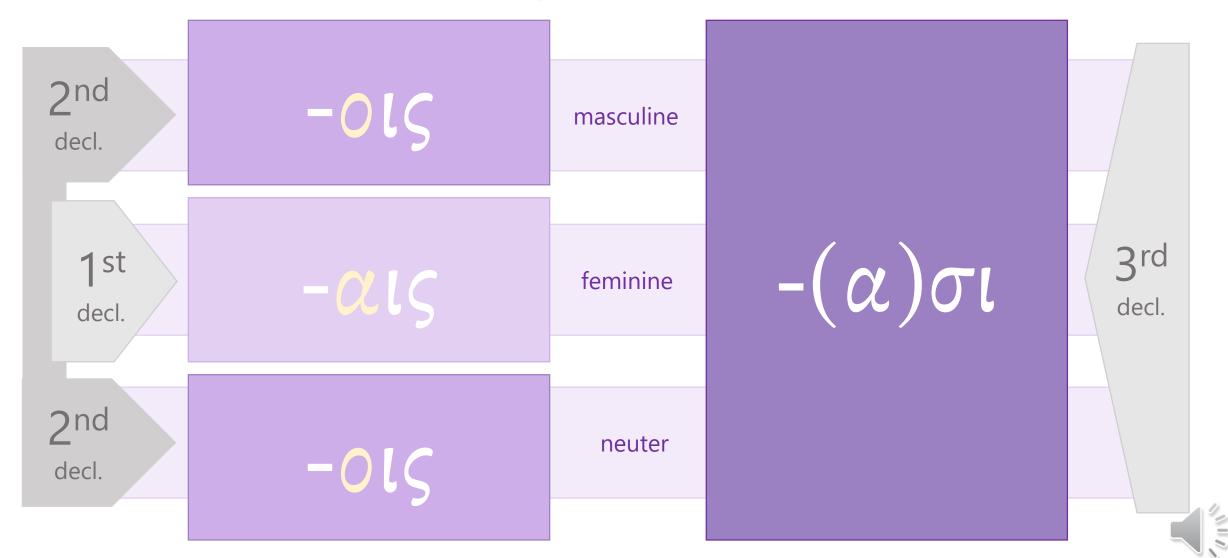
Dative Singular Examples

Dative Plural Endings

Dative Plural Endings

Dative Plural Examples

λογοις 2nd masculine μητρασι decl. πολεσι 3rd **1** st παιδισκαις feminine decl. πνευμασι decl. γενεσι 2nd neuter TEXVOIS decl.

Comparing Case Forms (1-2 decl.)

masc. (2 nd decl.)			
nom.	Ó	λογος	
gen.	του	λογου	
dat.	τω	λογω	
acc.	τον	λογον	
VOC.	-	λογε	

οί λογοι

ή	παιδισκη
της	παιδισκης
τη	παιδισκη
την	παιδισκην
-	παιδισκ <mark>η</mark>

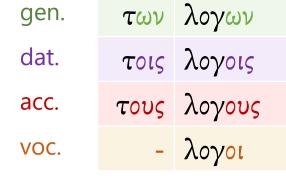
fem. (1st decl.)

το	τεχνον
του	τεκνου
τω	τεκνω
τ0	τεκνον
-	τεκνον

neut. (2nd decl.)

τα	τεκνα
των	τεχνω
τοις	τεκνοι
τα	τεκνα
_	τεκνα

Plura

nom.

αί	παιδισκαι
των	παιδισκων
ταις	παιδισκαις
τας	παιδισκας
-	παιδισκαι

Comparing Case Endings (3rd decl.)

	masc./fem.	neut.	
nom.	-	-	
gen.	-05	-05	S.
dat.	-t	-1	Singular
acc.	-α	-	ar
VOC.	-	-	
nom.	-ες	-α	
gen.	-ων	-ων	P
dat.	-σι	-σι	Plura
acc.	-ας	-α	<u>8</u>
VOC.	-ες	-α	

Comparing Case Forms (3rd decl.)

άμπελων-type	irregular	μητηρ-type	πνευμα-type	
άμπελων	γυνη	πατηρ	πνευμα	
άμπελωνος	γυναικος	πατρος	πνευματος	S:
άμπελωνι	γυναικι	πατρι	πνευμα <mark>τ</mark> ι	Singular
άμπελων <mark>α</mark>	γυναικα	πατερα	πνευμα	ar
άμπελων	γυναι	πατερ	πνευμα	
άμπελωνες	γυναικες	πατερες	πνευματα	
άμπελωνων	γυναικων	πατερων	πνευματων	
άμπελω <u>σ</u> ι	γυν <mark>αι</mark> <u>ξ</u> ι	πα <mark>τρ</mark> ασι	πνευμα <u>σ</u> ι	Plural
άμπελωνας	γυναικας	πατερας	πνευματα	
άμπελωνες	γυναικες	πατερες	πνευματα	
	άμπελων άμπελωνι άμπελωνα άμπελων άμπελων άμπελων άμπελων άμπελωνων άμπελωνων	άμπελων γυνη άμπελωνος γυναικος άμπελωνι γυναικι άμπελωνα γυναικα άμπελων γυναι άμπελωνες γυναικες άμπελωνων γυναικων άμπελωσι γυναιξι άμπελωνας γυναικας	άμπελων γυνη πατηρ ἀμπελωνος γυναικος πατρος ἀμπελωνι γυναικι πατρι ἀμπελωνα γυναικα πατερα ἀμπελων γυναι πατερ ἀμπελωνες γυναικες πατερες ἀμπελωνων γυναικων πατερων ἀμπελωσι γυναιξι πατρασι ἀμπελωνας γυναικας πατερας	άμπελων γυνη πατηρ πνευμα άμπελωνος γυναιχος πατρος πνευματος άμπελωνι γυναιχι πατρι πνευματι άμπελωνα γυναιχα πατερα πνευμα άμπελων γυναι πατερ πνευμα άμπελωνες γυναιχες πατερες πνευματα άμπελωνων γυναιχων πατερων πνευματων άμπελωσι γυναιξι πατρασι πνευμασι άμπελωνας γυναιχας πατερας πνευματα

Comparing Case Forms (3rd decl.)

παιδες

VOC.

πολ<u>εις</u>

	παις-type	πολις-type	ίερευς-type	γενος-type	ἰχθυς-type
nom.	παις	πολις	ἀντιοχ <mark>ευ</mark> ς	γενος	ἰχθυς
gen.	παιδος	πολεως	ἀντιοχ <mark>ε</mark> ως	γενους	ίχθυος
dat.	παιδι	πολει	ἀντιοχ ε ι	γενει	ἰχθυι
acc.	παιδα	πολιν	άντιοχ <mark>εα</mark>	γενος	ίχθυν
VOC.	παι	πολε	άντιοχευ	γενος	ἰχθυ
nom.	παιδες	πολ <u>ει</u> ς	άντιοχ <u>ει</u> ς	γενη	ἰχθυες
gen.	παιδων	πολεων	ἀντιοχεων	γενεων	ἰχθυων
dat.	$\pi \alpha \iota \sigma \iota$	πολεσι	ἀντιοχε <u>υ</u> σι	γενεσι	ἰχθυσι
acc.	παιδας	πολ <u>ει</u> ς	άντιοχ <u>εις</u>	γεν <u>η</u>	ίχθυας

άντιοχ<u>εις</u>

plural

ίχθυες

γενη

singular

Dative of Indirect Object

- Like the genitive case, the dative case plays several common roles
 - Kinds of Nominal--Verb relationship
- Identify the indirect object of the verb
 - Where something/someone other than the direct object "receives" the action
 - Helper word to start with: "to"
- e.g.
 - Πωλεω τη γυναικι τους ίχθυας.
 - "I usually sell fish to the woman."
 - Τω πτωχω δω ταυτα τα δηναρια.
 - "Give these denarii to the poor man.

Dative of Interest

- Dative can identify someone who benefits or suffers from the verb's action
 - Not the direct or even the indirect object
 - But still "has an interest in" the action
 - Helper word to start with: "for"
- E.g.
 - Ὁ πατηρ τον Ἰησουν διδοι ήμιν.
 - "The Father is offering Jesus for us." (I.e., for our benefit)
 - Hence the expression τα ἐμοι
 - "my affairs," "the things that concern me"

Dative of Place

- Dative can identify the place in which the action happens
 - Or the location toward which the action is directed
 - Helper words to start with: "in" or "to"
- E.g.
 - Άγοραζει Μαρια τη άγορα.
 - "Maria is shopping in the market."
 - Στεφανος τω γυμνασιω βαινει.
 - "Stephanos usually goes to the gymnasium."

Dative of Accompaniment

- Dative can identify who the subject or object is with
 - Helper word to start with: "with"
- E.g.
 - Βαινω Φοιβη.
 - "I am about to go with Phoebe."

Dative of Time

- Dative can identify the time when the action takes place
 - Specific moment at which the action happens
 - Period of time during which the action happens
 - Helper word to start with: "in" or "at"
- E.g.
 - Πωλει Άλεξανδρος τω πρωι.
 - "Alexander begins to sell in the early morning."

Dative of Instrument or Means

- Dative can identify the instrument or means with which the verb's action is carried out
 - Helper words to start with: "with"
- E.g.
 - Μαρια συμπωσιον ποιει άρτω και οίνω.
 - "Maria is preparing a dinner party with bread and wine."
 - Φοιβη τρισι δηναριοις σκευον άγοραζει.
 - "Phoebe usually buys a jug for three denarii."
 - Notice that the default helper word "with" is only a guideline and doesn't fit colloquial English in this case.

Dative of Context or Sphere

- Dative can identify the context or sphere in which the clause is to be understood
 - Sometimes called dative of "respect."
- helper words to start with: "in the context of" or "in relation to"
- E.g.,
 - Άλεξανδρος καλος τη πωλησει.
 - "Alexander is skillful when it comes to selling."
 - But he might not be skillful at dice!
 - Τη πολει ήμων δυνατος Σιμων.
 - "Simon is powerful in our city."
 - But he might not be powerful in another context.

Summary of Dative Uses

• We can remember the list of helper words: "to, for, with, in, at, in the context of"

indirect object	"to"
interest	"for"
accompaniment	"with"
time	"in" or "at"
place	"in" or "at"
instrument or means	"with"
context or sphere	"in the context of" or "in relation to"

Case Endings for Τίς

	Masc. & Fem.	Neut.	
nom.	τίς	τί	
gen.	τίνος	τίνος	S
dat.	τίνι	τίνι	Singular
acc.	τίνα	τί	ar
VOC.	_	_	
nom.	τίνες	τίνα	
gen.	τί <mark>ν</mark> ων	τίνων	_
dat.	τίσι	τίσι	Plura
acc.	τίνας	τίνα	_
VOC.	-	-	

Case Endings for Personal Pronouns

nom.	έγω	συ
gen.	(ἐ)μου	σου
dat.	$(\dot{\epsilon})\mu$ oι	σοι
acc.	(ἐ)με	σε
VOC.	έγω	συ

nom.	ήμεις	ύμεις
gen.	ήμων	ύμων
dat.	ήμ <mark>ιν</mark>	ύμ <mark>ιν</mark>
acc.	ήμας	ύμας
VOC.	ήμεις	ບໍ່ແຂເດ

Case Endings for Πας

παντας

παντες

 $\pi \alpha \underline{\sigma} \iota$

dat.

acc.

VOC.

	Masc. (3 decl.)	Fem. (1 decl.)	Neut. (3 decl.)
nom.	$\pi \alpha \varsigma$	πασα	παν
gen.	παντος	πασης	παντος
dat.	παντι	παση	παντι
acc.	$\pi \alpha \nu$	πασαν	παν
VOC.	πας	πασα	παν
nom.	παντες	πασαι	παντα
gen.	παντων	πασων	παντων

πασαις

πασας

πασαι

 $\pi \alpha \underline{\sigma} \iota$

παντα

παντα

Case Endings for Πολυς

Masc. (2 decl.)

nom.	πολυς
gen.	πολλου
dat.	πολλφ
acc.	πολυν
VOC.	55
nom.	πολλοι
gen.	πολλων
dat.	πολλοις
acc.	πολλους

πολλοι

VOC.

Fem. (1 decl.)
πολλη
πολλης
πολλη
πολλην
πολλη

πολλαι

πολλων

πολλαις

πολλας

πολλαι

Neut. (2 decl.)
πολυ
πολλου
πολλω
πολυ
πολυ

πολλα

πολλα

singular

πολλων πολλοις πολλα

Case Endings for Μεγας

	Masc. (2 decl.)
nom.	μεγας
gen.	μεγαλου
dat.	μεγαλφ
acc.	μεγαν
VOC.	55
nom.	μεγαλοι

μεγαλη
μεγαλης
μεγαλη
μεγαλ <mark>ην</mark>
μεγαλ <mark>η</mark>
2

Fem. (1 decl.)

(= 0.00.1)
μεγα
μεγαλου
μεγαλφ
μεγα
μεγα

μεγαλα

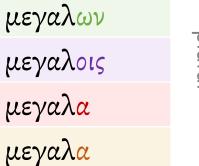
Neut. (2 decl.)

singular

plura

nom.	μεγαλοι
gen.	μεγαλων
dat.	μεγαλοις
acc.	μεγαλους
VOC.	μεγαλοι

μεγαλαι
μεγαλων
μεγαλαις
μεγαλ <mark>ας</mark>
μεγαλ <mark>αι</mark>

Keep Learning

- You can learn more about Greek cases and the dative case in particular here:
 - Mounce, *Basics of Biblical Greek* (3rd edition)
 - dative case, 7.2 (p. 43), 7.5-7.7 (pp. 44-45), 7.8-7.11 (p. 45-47)
 - Wallace, Basics of New Testament Syntax (1st edition)
 - "The Dative Case" (pp. 65-80)

